

πρόσωπα/πολιτισμός 04

► **Νίκος Φαρούπος, συγγραφέας**

Και οι καλοί... σκοτώνουν

■ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΚΩΣΤΑ ΣΤΟΦΟΡΟ

Με πλούσιο έργο και μετά από μια σειρά από πολύ ενδιαφέροντα μυθιστορήματα, ο Νίκος Φαρούπος μας παρουσιάζει τώρα μια συλλογή αστυνομικών διηγημάτων, το «Και οι καλοί... σκοτώνουν», το οποίο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις *Κέδρος* και περιλαμβάνει –όπως σημειώνεται στον υπότιτλο– «εγκληματικές ιστορίες με ευαίσθητους ανθρώπους». Πρόσφατα, στο 54ο Φεστιβάλ Βιβλίου, βρέθηκα σε μια συζήτηση που αφορούσε στη σχέση της πραγματικής αστυνομικής έρευνας με τον τρόπο που αυτή αποτυπώνεται, μετασχηματίζεται και τελικά αναδημιουργείται

μέσα στην αστυνομική λογοτεχνία. Τίτλος της εκδήλωσης: «Αστυνομική έρευνα και αστυνομική λογοτεχνία: Μύθοι, αλήθειες και αληθοφάνεια». Εκεί υπήρξε συζήτηση για τον τρόπο που παρουσιάζεται ο δολοφόνος στο αστυνομικό μυθιστόρημα και –όπως εξηγήθηκε από τους εισηγητές συγγραφείς– αναζητείται το κίνητρο. Το οποίο, τουλάχιστον σε επίπεδο μυθοπλασίας μπορεί ακόμη και να δικαιολογηθεί ως ένα βαθμό το έγκλημα. Ο Νίκος Φαρούπος, μέσα από τις πολύ ενδιαφέρουσες όσο και διαφορετικές ιστορίες που περιλαμβάνονται στο βιβλίο, μας παρουσιάζει με δε-

ξιοτεχνικό τρόπο τα κίνητρα πίσω από τις πράξεις ανθρώπων που κάθε άλλο παρά θα χαρακτήριζε κανείς εγκληματίες, ωστόσο προβαίνουν στη μοιραία πράξη... Το αστυνομικό διήγημα και μυθιστόρημα, ως το λογοτεχνικό είδος που ψηλαφεί τον τρόπο που συμβαίνουν τα πράγματα στις σημερινές κοινωνικές συνθήκες, παρουσιάζοντάς μας τα κίνητρα, εξηγεί στο τέλος καλύτερα και τον κόσμο που μας περιβάλλει. Κι αυτό βεβαίως συνδυάζεται με την απόλαυση της ανάγνωσης ιστοριών πρωτότυπων και με πολλές ανατροπές...

► **Πώς γεννήθηκε η ιδέα για καλούς ανθρώπους που οδηγούνται στο έγκλημα;**

Η ιδέα γεννήθηκε από μια απλή, αλλά για μένα πολύ ενδιαφέρουσα σκέψη: κανείς δεν γεννιέται εγκληματίας. Πίσω από κάθε έγκλημα λοιπόν υπάρχει ένας άνθρωπος και, πολλές φορές, μια ψυχολογική-κοινωνική διαδρομή που δεν μπορούμε εύκολα να φανταστούμε. Με ενδιέφερε, λοιπόν, να εξερευνήσω εκείνη τη στιγμή που ένας συνηθισμένος ή όχι, απλός ή και όχι, ευαίσθητος ή όχι άνθρωπος, κάτω από την πίεση του φόβου, της απελπισίας, του θυμού, της οικονομικής ανέχειας, της προδοσίας ή της ανάγκης για δικαιοσύνη, ξεπερνά μια γραμμή που μέχρι τότε πίστευε πως δεν θα περνούσε ποτέ. Από εκεί γεννήθηκε και το «Και οι καλοί... σκοτώνουν».

► **Παλιότερα άνοιξε το είδος των αστυνομικών διηγημάτων, κυρίως μέσα από εφημερίδες και περιοδικά. Τώρα ο χώρος σχεδόν μονοπωλείται από μυθιστορήματα. Τι σας έλκει στη σύντομη εξιστόρηση;**

Ίσως η υποχώρηση του αστυνομικού διηγήματος να έχει να κάνει και με την εποχή μας. Το μυθιστόρημα προσφέρει περισσότερο χώρο για να αναπτύξεις τους χαρακτήρες, να εφεύρεις ανατροπές και σύνθετες πλοκές, ενώ το διήγημα απαιτεί από τον αναγνώστη μια πιο γρήγορη, άμεση εμπλοκή. Δεν νομίζω πάντως ότι το αστυνομικό διήγημα έχει χάσει τη δυναμική του.

Αυτό που με έλκει στο διήγημα είναι η συμπύκνωση. Μου αρέσει να παίρνω έναν άνθρωπο, σε μια κρίσιμη στιγμή της ζωής του, και να τον οδηγώ, μέσα σε λίγες σελίδες, σε μια πράξη που θα αλλάξει τον ίδιο και τα πάντα γύρω του.

Το διήγημα δεν σου επιτρέπει την πολυτέλεια της μεγάλης ανάπτυξης· πρέπει κάθε λεπτομέρεια να έχει λόγο ύπαρξης και το τέλος να έρχεται τη σωστή στιγμή. (Και να είναι ανατρεπτικό, αν μη τι άλλο εντυπωσιακό).

► **Σε κάθε περίπτωση, η αστυνομική λογοτεχνία έχει μεγάλη επιτυχία και στη χώρα μας, τόσο από την άποψη της παραγωγής/έκδοσης, όσο και της αποδοχής από το κοινό. Πώς εξηγείτε το φαινόμενο;**

Νομίζω πως η επιτυχία της αστυνομικής λογοτεχνίας οφείλεται, πρώτα απ' όλα, στο ότι μιλά για κάτι πολύ βαθιά ανθρώπινο: το έγκλημα, την ενοχή, την τιμωρία, αλλά και την ανάγκη μας να κατανοήσουμε τι οδηγεί έναν άνθρωπο στο να κάνει κάτι τόσο ακραίο και να διαβεί το δικό του Ρουβίκωνα, που όμως δεν οδηγεί στη Ρώμη αλλά στην κόλαση. Και ίσως αυτό να εξηγεί και την ιδιαίτερη απήχησή της όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και σε όλες σχεδόν τις σύγχρονες κοινωνίες. Το ελληνικό αστυνομικό δεν χρειάζεται πλέον να καταφύγει σε μακρινούς, παράξενους, προβληματι-

κούς ή εξωτικούς κόσμους. Έχει γύρω του μια κοινωνία γεμάτη αντιθέσεις, προβληματικές οικογενειακές σχέσεις, πάθη και ανταγωνισμούς, οικονομικές πιέσεις και μικρά ή μεγάλα μυστικά. Αυτό που πραγματικά με ενδιαφέρει περισσότερο δεν είναι τόσο το έγκλημα –αυτό είναι μόνο η αφορμή– αλλά ο άνθρωπος πίσω από αυτό.

► **Από τα διηγήματα του βιβλίου ποιο θα ξεχωρίζατε, και γιατί;**

Θα επέλεγα δύο: το «Ο Νονός» και το «Όταν ο Γιώργης ξεπάστρεψε το Δράκο». Τον Νονό γιατί νομίζω ότι συνδυάζει χιούμορ, λίγη οικογενειακή μνήμη και μια κοινωνική τοιχογραφία της εποχής των 70ς, ενώ παίζει με τον κύκλο: το πρόβατο που γίνεται λύκος και ξαναγίνεται πρόβατο. Ο αναγνώστης αρχικά μαθαίνει τις φήμες για τον νονό, τις οποίες θεωρεί πιθανώς υπερβολές, ώσπου στο τέλος του αποκαλύπτεται η σκληρή αλήθεια. Και ύστερα έρχεται το δώρο –το κόκκινο ποδήλατο– για να την ακυρώσει (συναίσθηματικά όμως, στα μάτια ενός παιδιού). Το διήγημα «Όταν ο Γιώργης ξεπάστρεψε τον Δράκο» είναι το πιο μεγάλο της συλλογής και πρόκειται για την ιστορία ενός «άγιου» ανθρώπου, συνταξιούχου ψάλτη των ερημωμένων χωριών της περιοχής, που τα βάζει με τον αρχιμαφιόζο της περιοχής.

► **Να περιμένουμε από εσάς και ένα καινούριο μυθιστόρημα;**

Ναι, ετοιμάζω εδώ και δυο-τρία χρόνια ένα νέο μυθιστόρημα με ήρωα τον αντιπάρτιο αστυνόμο Αντρέα Ρούσσο, τον ήρωα του αστυνομικού μυθιστορήματος «Έγκλημα στην Αντίπαρο» (εκδ. *Κέδρος*, 2015). Σε κάνα χρόνο θα το τελειώσω, δεν βιάζομαι.

